

RPW/33490/2020 P
Data: 2020-05-06

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
SEKRETARZ STANU

1920-2020
BITWA WARSZAWSKA

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
WYDZIAŁ KANCELARII JAWNYCH

Warszawa, dn. ³⁰..... kwietnia 2020 r.

Nr. 663/WS

2020-05-02

Pan
Adam BODNAR
RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2020-05-06
ZAL.	NR

Znak sprawy: MON.DNiSW-WSW.025.2.2020

Dotyczy: wdrożenia niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (10295/DNiSW/19)

Stanisław Paweł,

w odpowiedzi na wystąpienie skierowane do Ministra Obrony Narodowej, w którym zwrócono się z prośbą o ustosunkowanie się do rekomendacji zawartych w raporcie „Doświadczenie molestowania wśród studentek i studentów. Analiza i zalecenia” oraz przedstawienie stanowiska dotyczącego możliwości ich wdrożenia w uczelniach wyższych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, poniżej prezentuję stanowisko w przedmiotowej sprawie.

W pierwszej kolejności chciałbym zauważyć, iż sygnalizowane przez Pana Rzecznika informacje dotyczące zdiagnozowanej skali nadużyć w postaci molestowania seksualnego w środowisku akademickim nie były podstawą zawiadomień kierowanych do Ministra Obrony Narodowej. Cykliczna sprawozdawczość oraz prowadzony monitoring sytuacji społecznej na uczelniach wojskowych pozwala na prewencję w zakresie przeciwdziałania niepożądanym zachowaniom i postawom na uczelniach nadzorowanych bezpośrednio przez Ministra Obrony Narodowej. Jednocześnie, podzielam zaprezentowane przez Pana Rzecznika stanowisko, iż działania ukierunkowane na przeciwdziałanie zjawisku molestowania (molestowania seksualnego) w środowisku akademickim, nie powinny skupiać się wyłącznie na ograniczaniu liczby incydentów z tym związanych, ale powinny być ściśle skorelowane z wykreowaniem w środowisku akademickim odpowiedniej kultury organizacyjnej, która zaoferuje osobie pokrzywdzonej niezbędne wsparcie.

W powyższym zakresie, uczelnie nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej podejmują szereg znaczących inicjatyw, mających na celu ochronę studentów przed molestowaniem, w tym również molestowaniem seksualnym, a także przed potencjalnymi przestępstwami na tym tle, które to działania jednocześnie wpisują się w zakres przedmiotowy zaleceń ujętych w ww. raporcie.

W materii przeciwdziałania zjawisku molestowania seksualnego, a w szerszym znaczeniu również mobbingowi i dyskryminacji, bardzo istotną rolę odgrywają wewnętrzne organy uczelni, których głównym zadaniem jest przeciwdziałanie tego typu zjawiskom. Organ sprawujący tego typu rolę funkcjonuje m.in. w Lotniczej Akademii Wojskowej (Rzecznik ds. przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji), pozostałe cztery uczelnie wojskowe również planują powołanie analogicznych organów.

Jednocześnie zwracam uwagę, iż uczelnie wojskowe, przy uwzględnieniu swojej specyfiki dysponują, bądź finalizują prace w zakresie opracowania dokumentów z zakresu przestrzegania zasad równego traktowania i ochrony przed dyskryminacją, z uwzględnieniem zagadnień związanych z przeciwdziałaniem molestowaniu, w tym molestowaniu seksualnemu. Powyższe w sposób bezpośredni przyczyni się do zwiększenia wiedzy o środkach ochrony prawnej przed molestowaniem i przemocą seksualną oraz podmiotach udzielających wsparcia osobom doświadczającym molestowania lub przemocy seksualnej. Jednocześnie wskazuję, iż oferowana przez uczelnie wojskowe pomoc, nie opiera się wyłącznie na formalnych procedurach, czy innych dokumentach programowych przeciwdziałających ww. zjawiskom. Na wszystkich uczelniach wojskowych funkcjonuje bowiem wymierna pomoc w postaci opieki psychologicznej dla osób potrzebujących, zapewniająca szybką reakcję na negatywne przypadki w trybie indywidualnym.

Poza istnieniem wyspecjalizowanych organów oraz sformalizowanych procedur/programów reagowania na przejawy dyskryminacji i molestowania, uczelnie wojskowe silny nacisk kładą również na działania profilaktyczne, czego wyrazem jest organizowanie na uczelniach dodatkowych działań o charakterze szkoleniowo – edukacyjnym. Organizowane przez uczelnie szkolenia dotyczą wszystkich grup pracowniczych, podchorążych oraz studentów cywilnych. W powyższym zakresie zwracam uwagę m.in. na zajęcia organizowane w Akademii Sztuki Wojennej, gdzie organizowany jest program ŚwieŻAK, podczas którego studenci przyjęci na I rok studiów zapoznawani są z przepisami oraz procedurami regulującymi m.in. problematykę molestowania.

W kontekście specyfiki związanej z kształceniem na uczelniach wojskowych, należy mieć również na uwadze, iż w przypadku kandydatów na żołnierzy wojskowych, podejmujących naukę w uczelniach wojskowych, stosowane są dodatkowe przepisy wynikające z *Regulaminu Ogólnego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej*¹. Punkt 34 *Regulaminu* zabrania przejawiania zachowań, które mają podtekst lub zamiar seksualny, tj. dotykania, komentarzy o podtekście erotycznym itp. Ze względu na rangę sprawy, w razie wystąpienia naruszenia zasad

---

¹ Decyzja Nr 445/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie wprowadzenia do użytku Regulaminu Ogólnego Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.Urz.MON.2013.398 z późn. zm.).

poszanowania godności osobistej, nietykalności cielesnej oraz zaistnienia mobbingu lub molestowania seksualnego, żołnierze są zwolnieni od zachowania drogi służbowej, o czym mówi pkt 111 niniejszego *Regulaminu*.

Reasumując, chciałbym podkreślić iż uczelnie wojskowe, zgodnie z zaleceniami ujętymi w przedmiotowym raporcie, dążą do wypracowania należytych standardów w zakresie stworzenia i respektowania procedur przeciwdziałających zjawisku molestowania seksualnego. Podejmowane w tej materii działania mają wieloaspektowy wymiar i będą kontynuowane, tak aby kultura organizacyjna poszczególnych uczelni wojskowych dawała pracownikom oraz osobom kształcącym się na tych uczelniach należyłą gwarancję w zakresie ochrony prawnej przed molestowaniem seksualnym, uwzględniającą wiedzę o tym zjawisku, wiedzę o przysługujących im środkach ochrony oraz zapewniała należyte wsparcie dla osób, które doświadczyły tego zjawiska, bądź są na nie bezpośrednio narażone.

Z poważaniem

Wojciech Skurkiewicz
Wojciech SKURKIEWICZ

Do wiadomości:

Dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wojskowego – SI ARCUS.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
WYDZIAŁ KANCELARII JAWNYCH

Nr. 663/205

2020-05-02

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A.
ID 431634

Rzeczniczka Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

R

(00)759007734754383149

(00)759007734754383149

(00)759007734754383149

(00)759007734754383149

2019

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2020-05-06

ZAL ..... NR .....

28